Aan: College van Burgemeester en Wethouders

Betreft: Vragen SP n.a.v. de jaarrekening 2024

Datum: 20-06-2025

Beste college,

Dit zijn de schriftelijke vragen SP inzake de jaarrekening 2024.

1) Is het voordelig rekeningresultaat 2023 van 7,1 miljoen abusievelijk onder de voorzieningen gezet? De bedragen voorzieningen uit 2023 komen niet overeen met de bedragen zoals die opgenomen zijn in de jaarstukken van 2024. Het bedrag aan voorzieningen in 2023 was immers 9.996 en niet 7.134 zoals vermeld op pag. 9 jaarrekening 2023? We kunnen anders niet goed begrijpen waarom er verschil zit tussen de bedragen 2023 en 2024 betreffende post voorzieningen (in de financiële samenvatting).
   Antwoord:
   De getallen zoals opgenomen in de jaarrekening 2024 zijn de juiste. Zowel de financiële samenvatting op pagina 9 als punt 12 van de toelichting op de balans op pagina 204 geven het correcte beeld. Het lijkt erop dat in het rapport van 2023 abusievelijk een foutief getal is opgenomen in de samenvattende tabel op pagina 9. Op pagina 195 van diezelfde jaarrekening 2023, onder punt 12 van de toelichting op de balans ziet u namelijk de volledige en correcte opstelling.

2) Graag aangeven wanneer besloten is om het rekeningresultaat van 2023 in zijn geheel toe te voegen aan de reserve Exploitatie en met welke reden? M.a.w. waarom aan de reserve Exploitatie en niet aan de Algemene reserve?
   Antwoord:
   Toevoeging van het rekeningresultaat 2023 na resultaatbestemming aan de ‘reserve exploitatie’ is volledig conform de bestendige gedragslijn én conform het genomen raadsbesluit.
   NB: Om een technische reden (jaarovergang) wordt het hele bedrag het jaar erna (in dit geval boekjaar 2024) eerst gestort in de reserve exploitatie, vervolgens worden vandaaruit de eventuele resultaatbestemmingen bijgesteld naar de budgetten 2024. De Reserve exploitatie (vrije deel) is een buffer vergelijkbaar met de algemene reserve, waarin meevallers en een positief rekeningresultaat tijdelijk kunnen worden geparkeerd totdat ze een andere bestemming krijgen. Het vrije saldo van de reserve exploitatie wordt betrokken bij de algemene reserves, maakt hier dus onderdeel van uit. (zie ook pagina 86 van de rekening 2024).

3) Voor welke projecten precies is 6.624.000 gereserveerd (pag. 9)?
   Antwoord:
   Op pagina 11 van de jaarrekening 2023, onderdeel resultaatbestemming, treft u de opbouw van dit bedrag.

RESULTAATBESTEMMING (voorgesteld)	
Dienstverlening burgerplein 2024	-50
Personeelskosten omgevingsvergunning 2024	-450
Het Martin Buber	-5.830
Doorontwikkeling personeel	-150
BsGW bijdrage (lasten OOP ineens in plaats van over reeks van jaren)	-144
TOTAAL RESULTAATBESTEMMING (voorgesteld)	**-6.624**

4) Met welke reden is er in 2023 een bedrag van 633.000 onttrokken bij de vaststelling van de 1e begrotingswijziging.?
   Antwoord:
   Bij de vaststelling van de begroting 2024 e.v. / 1e begrotingswijziging 2023 is besloten tot deze onttrekking, die op dat moment nodig was om het begrotingssaldo 2024 sluitend te krijgen. Overigens is in diezelfde begroting dit bedrag in jaarschijf 2025 weer teruggestort de reserve.

5) Wat is het project Hybride werken en hoeveel geld is daarvoor onttrokken?
Antwoord:
Het project hybride werken is in januari 2021 van start gegaan met de notitie 'Doorstart na corona' als vervolg op de raadsinformatiebrief nr. 4 over Corona van 29 juni 2020 (Corsa 20u0029406). De notitie gaat hierbij.
De omslag naar tijd- en plaatsonafhankelijk werken (hybride werken) was alleen mogelijk met een investering in thuiswerkfaciliteiten zoals een laptop en mobiele telefoon voor iedereen, een arbo-verantwoorde thuiswerkplek en de inrichting van hybride vergaderruimten in de gemeentelijke kantoren.
In de meerjarenbegroting 2022 / bijstelling begroting 2021 is een bedrag van € 300.000 gereserveerd (21n00054 en 21n00154).
In september 2021 heeft het college besloten om 380 laptops aan te schaffen (21n00493). De kosten in meerjaren perspectief (€ 588.951,60) zijn verwerkt in de begroting.
Het restant van het startbudget van € 300.000 is aangewend voor de thuiswerkplekken en hybride vergaderruimten. Dat budget is begin 2025 uitgeput. Om aan nieuwe aanvragen voor vergoeding van thuiswerkplekken te voldoen, is voorgesteld om een bedrag van € 100.000 vanuit het positief resultaat 2024 te reserveren.

6) Wij menen ons te herinneren, - overigens tegen de uitdrukkelijke wens van de SP – dat de reserve Sociaal Domein was opgeheven en deze is opgenomen in de Algemene Reserve. Hoe kan het dan dat er nu 8.781.000 is onttrokken uit die niet bestaande Reserve Sociaal Domein?
Antwoord:
Met deze onttrekking in 2024 werd de integratie sociaal domein met bijbehorende opheffing van de reserve sociaal domein afgerond. Zie hiervoor ook de Begroting 2025 e.v./1e bijstelling 2024, pagina 20 bovenaan, onderdeel reserves. Daarom ziet u deze mutatie nog (voor het laatst) terugkomen in de rekening 2024.

7) Vloeit de voorziening verlofsparen voort uit een verplichte Cao-afspraak landelijk, of is het een besluit van de gemeente Kerkrade om verlofsparen als mogelijkheid aan te bieden?
Antwoord:
Op grond van artikel 6.5 van de cao Gemeenten kunnen ambtenaren bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Het verlofsparen verjaart en vervalt niet. Gemeenten kunnen verlofsparen niet weigeren.
Op grond van financiële voorschriften moeten gemeenten hiervoor een voorziening opnemen. Dat geldt overigens niet alleen voor het verlofsparen, maar ook voor overige verlofsaldo's die als bovenmatig (meer dan 72 uur voor een fulltimer) worden aangemerkt.

8) Wat precies zijn noodzakelijke administratieve boekingen ten behoeve van het afsluiten van de boekhouding? En welk bedrag is daarvoor uitgegeven?
Antwoord:
Het gaat hier om technische boekingen in de financiële administratie die gemaakt dienen te worden om het boekjaar correct af te kunnen sluiten, danwel het volgend boekjaar correct te kunnen openen.
Zoals de afsluitende boekingen rondom reserves en voorzieningen (alle onttrekkingen of stortingen juist en volledig gedaan conform genomen besluiten of regelgeving?), rondom verkregen subsidies/SPUK's (alle bestedingen juist en volledig verantwoord?), het afsluiten van overlopende activa en passiva en tussenrekeningen op balans (alles geboekt wat geboekt had moeten worden, lopen de tussenrekening op '0' danwel zijn saldi verklaarbaar, transitorische posten juist bepaald en geboekt), etcetera. Het afsluitingsproces vindt gedurende meerdere weken in het nieuwe jaar plaats in meerdere rondes en in een bepaalde volgorde. Het is niet mogelijk om een specifiek bedrag te noemen als zijnde 'het totaalbedrag'. Het betreft een veelheid aan posten, maar het bedrag dat hiermee gemoeid is, is nietszeggend. Dit zijn namelijk interne/administratieve (over)boekingen die ook pas per jaareinde gemaakt kunnen worden, er worden geen nieuwe bedragen meer uitgegeven Maar ze moeten wel worden gemaakt en beïnvloeden dan bijvoorbeeld de lasten van de ene post en de baten van een andere post of de balans.
Als voorbeelden:

- Voor een SPUK zijn de uitgaves t/m het derde kwartaal al geboekt/verantwoord. Bij de jaarafsluiting (aan het begin van het nieuwe kalenderjaar) wordt gekeken wat het 4e kwartaal nog besteed is. Die bestedingen voor die betreffende activiteit/project (product in de productenbegroting) zijn gedurende het jaar al geboekt op basis van facturen. Dekking van deze uitgaven gebeurt via de daarvoor bedoelde SPUK. De noodzakelijke administratieve boeking per jaareinde is dan dat de balanspost 'vooruitontvangen bijdragen van het Rijk' nog moet worden verminderd met het bedrag van de

bestedingen van het 4e kwartaal en dit bedrag nog als 'opbrengst' moet worden bijgeboekt op het betreffende product, tegenover de uitgaven t/m het 4e kwartaal.

- Voor een bepaald project of investering worden als gedeeltelijke dekking reserves ingezet. De inzet van deze reserves zijn ook begroot, conform besluitvorming. Het kan blijken dat het project per jaareinde wat achterloopt op de planning. Er zijn dan niet genoeg uitgaven gedaan om de oorspronkelijk beoogde onttrekking aan de reserves te rechtvaardigen. Er zou dan een negatieve boekwaarde ontstaan en dat mag niet. De afsluitende boeking is dan niet het onttrekken van het bedrag dat oorspronkelijk begroot is, maar het bedrag dat overeenkomt met de daadwerkelijke gedane uitgaven. Het restant blijft dan achter in de reserve en wordt mee overgeheveld naar het volgend boekjaar.
- Bij reserves met een egaliserende of neutrale werking (bijvoorbeeld afval) geldt hetzelfde als het voorbeeld van een project dat wat achterloopt. Er wordt gekeken naar de werkelijk gedane uitgaven en dan wordt de onttrekking of toevoeging definitief bepaald.
- Idem voorzieningen, het verschil is dat sommige voorzieningen ook enige schattingselementen kunnen bevatten.
- Het draaien van de procedure om alle gedurende het jaar op tussenrekeningen verzamelde 'recht op teruggave compensabele btw' van de inkoopfacturen mee te nemen in de jaarlijkse declaratie bij de Belastingdienst waardoor de tussenrekeningen (debet en credit) glad gaan lopen. Het gaat hier om vele duizenden posten, de tussenrekening wordt leeggeboekt en daarvoor in de plaats komt een vordering op de Belastingdienst. Dit speelt zich volledig af op de balans. Wat niet compensabel of slechts deels compensabel is blijft als 'last' achter op de uitgaven.

De accountant betrekt overigens ook deze afsluitende boekingen in zijn controle van de jaarrekening.

9) Hoezo is er een nadeel voorziening wethouderspensioenen? Betekent dit dat er 610.000 meer voor de pensioenen in de voorzieningen is gestopt, dan was begroot?
Antwoord:
Voor de toekomstige pensioenaanspraken van de actieve en inactieve wethouders die nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt, moet de gemeente als pensioenuitvoerder van de Appa een voorziening creëren. De gemeente vraagt aan het begin van ieder jaar aan Visma / Idella (pensioenuitvoerder voor de gemeente Kerkrade) om op basis van actuariële grondslagen te berekenen hoe hoog de doelkapitalen moeten zijn om aan de toekomstige pensioenverplichtingen of tussentijdse waarde-overdrachten te kunnen voldoen. Voor de hoogte van de doelkapitalen (en dus voor de voorziening) speelt de hoogte van de rente een grote rol. Als de rente daalt, rendeert het kapitaal minder en zal de voorziening extra gevuld moeten worden. Dat laatste is in 2024 het geval geweest.

10) Idem Verlofsparen en m.b.t het nadeel loonsom. Graag een toelichting.
Zie ook antwoord op vraag 7. Ambtenaren kunnen ieder jaar sparen. De voorziening groeit ieder jaar mee.

Het nadeel op de loonsom wordt veroorzaakt door variabele looncomponenten die niet begroot zijn, zoals extra overwerk (€ 50.000), hogere uitbetaling vakantie-uren (€ 34.000), uitkeringen RVU (€ 71.000), meer jubileumuitkeringen (€ 39.000), hogere gratificaties (€ 93.000) en nabetaling salaris 2023 als gevolg van de invoering HR21 (€ 211.000). De tijdelijke vacatureruimte gedurende het jaar is onvoldoende geweest om voornoemde variabele looncomponenten volledig op te vangen.

11) We willen graag een overzicht hoe de 'winst' op de Oekraïners in 2023 (afgerond 4,5 miljoen) en 2024 (afgerond 7 miljoen) precies is opgenomen (onder welke posten voor welk bedrag) in de beide jaarrekeningen. We vinden nu in 2024 alleen een voordeel van 2.266 terug. En de 4,5 miljoen voor het Martin Buber. Graag een uitleg van de resterende bedragen.
Antwoord:
Gemeenten die geld overhouden aan de ontvangen vergoeding voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen hoeven dat overschot niet terug te betalen aan het rijk. Hierdoor kunnen gemeenten overschotten vrij besteden aan andere publieke taken. Deze zijn daarmee ten gunste van de algemene dienst gekomen en hebben zo een positief effect op het begroting saldo en jaarrekeningresultaat.

12) Kunt u verklaren, hoe het kan dat er ruim 1,3 miljoen overschiet in de WMO, terwijl de wethouder herhaaldelijk heeft aangegeven, dat er geen geld is voor de vergoeding van de chronisch zieken? En wordt die 1,3 miljoen nu wel of niet toegevoegd aan de reserve Sociaal Domein?

Antwoord:
Zoals in de recentelijk verstuurde managementinformatie Sociaal Domein vermeld is het overschot 2024 te relateren aan het feit dat de verwachte volumegroei van 3% heeft niet plaatsgevonden. Dit overschot is opgenomen in het totale rekeningresultaat.

13) Kunt u een verklaring geven, waarom het bedrag uitgegeven aan arbeidsparticipatie in 2023, bijna het dubbele is van wat er in 2024 is uitgegeven aan arbeidsparticipatie? En daarbij ook graag een verklaring waarom er in de eerste begrotingsbijstelling blijkbaar nog geld bij moest (bijna 200k?) en er uiteindelijk ruim 1 miljoen minder is uitgegeven? Hoezo was die begrotingsbijstelling in 2024 nodig?
Antwoord:
Het bedrag dat in 2023 is uitgegeven aan arbeidsparticipatie bestaat voor een groot deel uit kosten aan Stichting Reha. in 2024 zijn hiervoor geen kosten meer gemaakt. Daarnaast is er binnen het participatiebudget in 2023 meer besteed aan re-integratie via Relim en grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling dan in 2024.
Meerdere keren in een jaar worden prognoses geactualiseerd op basis van de kennis van dat moment. U krijgt door het jaar diverse managementrapportages aangeboden waarin u kunt zien hoe dit budget zich ontwikkelt.

14) Idem maatwerkvoorzieningen WMO : waarom een bijstelling van de begroting, terwijl de uitgaven ongeveer gelijk zijn aan 2023 en er al méér was begroot voor 2024?
Antwoord:
Meerdere keren in een jaar worden prognoses geactualiseerd op basis van de kennis van dat moment. U krijgt door het jaar diverse managementrapportages aangeboden waarin u kunt zien hoe dit budget zich ontwikkelt.

15) Dan nog drie vragen inzake onze art. 38 vragen Oekraïne.
We stellen deze vragen hier én voor de vergadering van 24 juni inzake de bezuinigingen, omdat de antwoorden belangrijk zijn voor beide commissies en elkaar ook overlappen.
Naar aanleiding van de antwoorden op onze art, 38 vragen inzake de opvang van de Oekraïners hebben we de volgende -voor de besprekingen van de bezuinigingen in juni a.s. en i.v.m. de jaarrekening 2024- relevante vragen.
Uit het antwoord op vraag 9 maken wij op dat we in 2023 een overschot van 4,5 miljoen (afgerond) en in 2024 een bedrag van 7 miljoen hebben 'overgehouden'. Dat is in totaal 11,5 miljoen.
De raad is in juni 2023 akkoord gegaan met een onttrekking van 4 miljoen voor het Martin Buber. Dat betekent dat er nog 7,5 miljoen overschiet.
In 2025 werd opnieuw een winst op de Oekraïners begroot van 2,5 miljoen. Met de andere manier van financieren door de overheid (enkel de daadwerkelijke kosten worden nog vergoed) vervalt die winst.
Het college stelt voor om 2 miljoen te onttrekken uit het overschot van 2024 om dit gat deels te dichten.
We hebben daarover nog de volgende 3 vragen:

15a. Waarom wordt er gekozen voor 2 miljoen en niet voor 2,5 miljoen, aangezien we immers de opvang budgettair neutraal moeten houden, d.w.z. we krijgen alleen van de overheid vergoed wat we daadwerkelijk uitgeven. Hoezo verwacht u dan toch nog mogelijk 500k over te zullen houden aan de opvang?
Antwoord:
Dit komt omdat er op de balans nog een bedrag stond. Uiteindelijk is € 2.266.000 van het jaarrekeningresultaat gealloceerd voor 2025. Het resterende bedrag is onderdeel van het jaarrekeningresultaat.
15b. Graag aangeven hoe we dat in de jaarrekening van 2023 en 2024 en in de begroting van 2024 en 2025 (hadden) kunnen terugvinden wat we precies met die 11,5 miljoen in totaal hebben gedaan?
Antwoord:
Deze zijn ten gunste van de algemene dienst gekomen en hebben daarmee een positief effect op het begroting saldo en jaarrekeningresultaat.
15c. Hoeveel geld is er nog over van die door u eufemistische genoemde marge- (door ons winst op de Oekraïners genoemd) en hoeveel van dat geld kan gebruikt worden om het gat in de begroting voor 2026 te dichten, wat immers zou kunnen leiden tot minder bezuinigingen?
Antwoord:
Deze overschotten zijn reeds ten gunste van de algemene middelen gekomen en maken reeds deel uit van het begrotingssaldo en jaarrekeningresultaat.